

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu na kuratorski projekt
wystawy w Pawilonie Polskim na 56. Międzynarodowej Wystawie
Sztuki w Wenecji 2015.

Artysta: Laura Pawela
Tytuł: Różowy horyzont
Kurator: Mark Jackson

KONCEPCJA WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 56. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2015 ROKU

Propozycją na aranżację Pawilonu Polskiego w Wenecji w 2015 roku jest multimedialna prezentacja prac Laury Paweli wykonana w konwencji site-specific.

Wyróżniona Nagrodą Marszałka Województwa Śląskiego za całokształt twórczości Pawela jest jedną z najciekawszych artystek pracujących w Polsce, stała się także szczególnie ważna dla międzynarodowej publiczności z uwagi na jej bezkompromisowe prace i interdyscyplinarne podejście.

Ekspozycja zatytułowana **Różowy horyzont**, na którą składać się będzie film, instalacja, fotografia, rzeźby i video-kolaże, oparta na wcześniejszych badaniach Paweli dotyczących utopijnych osad, badając bolączki współczesnej Polski przez pryzmat XIX wiecznych wierzeń będzie charakteryzowała się wnikliwą analityczną metodologią pracy artystki zastosowaną bezpośrednio do jej ojczystego kraju. Projekt pawilonu zakłada ekspozycję prac Paweli zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz pawilonu. Wystawa będzie funkcjonowała jako meta-narracja komentująca wciąż na nowo opisywaną i tworzoną przez ludzi kulturalną topografię narodów, w których przyszli na świat, dorastali i postanowili funkcjonować. Zaproponowane prace koncentrują się na utopijnych koncepcjach budowania nowego, idealnego świata zaczerpniętych z ideologii socjalizmu utopijnego oraz takich myślicieli jak Charles Fourier. Polski pawilon zyska nową nazwę: *New Polonia*, która nawiązywać będzie do prób ucieczki od dotychczasowej tożsamości kulturowej i religijnej Polaków. Pawela zbada tym samym kulturalne tło, zagłębiając się w utopijną krytykę ideałów, narodu i naszych relacji z architekturą i kulturą w której wyrastamy.

Głównym elementem wystawy będzie nowy film Paweli **Różowy Horyzont** zaprezentowany jako trzykanałowa instalacja video, uzupełniony o video-kolaże, obiekty, rzeźby i szkice nawiązujące luźno do samego filmu. Wychodzi on od autentycznej historii założenia pierwszej polskiej osady w USA - Panny Marii i fikcyjnej narracji o niepowstałym filmie Kazimierza Kutza, który miał tę historię opowiedzieć. Film w formie mokułentu z wykorzystaniem prawdziwych i fałszywych materiałów archiwalnych, wychodząc od autentycznych wydarzeń i postaci powoli odchodzi od faktów w stronę fikcji i tworzenia alternatywnych historii jak powstanie New Polonia. Polskich emigrantów z Płunicy Wielkiej do wyjazdu nakłonił ksiądz Moczygęba, kiedy osadnicy przybyli do Teksasu okazało się, że nikt ich nie oczekuje i że zastane warunki mocno odbiegają od opisywanych. Dla Paweli ta historia odzwierciedla utopię jako dążenia do celów ideologicznych, w tym przypadku, dotyczących kościoła katolickiego. Pawela widzi ów problem jako jeden z wielu wymagających pilnej publicznej debaty dotyczącej zagrożenia jakim jest zwiększony wpływ i zaangażowanie Kościoła w polską politykę.

SCENARIUSZ WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 56. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2015 ROKU

/WERSJA SKRÓCONA/

Proponowana wystawa **Różowy Horyzont** zakłada ekspozycję elementów zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz pawilonu.

Na zewnątrz

Na zewnątrz pawilonu zaplanowano instalację dwóch elementów. Pierwszy to projekcja video, która raz dziennie, o zmierzchu, wyświetlana będzie na lustrze wody w kanale płynącym nieopodal pawilonu polskiego, zamieniając jej kolor. Będzie to symboliczna przemiana rzeki w lemoniadę, nawiązując do idei zapożyczonej od fourierystów mieszkających w Utopii w Ohio.

Drugi element to zmiana znaku POLONIA widniejącego nad wejściem do pawilonu polskiego przez dodanie nad nim słowa NEW. Dodatkowy napis zostanie wkomponowany w budynek z wykorzystaniem tożsamego stylu architektonicznego tak aby stworzyć iluzję, że zawsze był częścią pawilonu.

Wewnątrz pawilonu

Małe pomieszczenie przy wejściu do pawilonu oraz ściana za plecami wchodzących widzów wyłożone zostaną wielkoformatowym wydrukiem z wizerunkiem oceanu o zmienionym kolorze.

Centralnym elementem ekspozycji będzie prezentowana po lewej stronie trzykanałowa projekcja filmu **Różowy horyzont** w wersji montażowej przygotowanej specjalnie na potrzeby ekspozycji. Obok trzech ekranów (dwóch normalnych i jednego pół-przezroczystego - widocznego z obu stron i dzielącego przestrzeń pawilonu na pół) zostaną zaprezentowane trzy video-kolaże pokazujące fikcyjne pozostałości po osadzie New Polonia w USA. Wszystkie projekcje działań będą równocześnie tworząc mozaikę wzajemnie się do siebie odnoszących obrazów badających między innymi temat utopii, idei organizowania nowego świata i ładu społecznego, XIX wieczne koncepcje socjalistyczne, poszukiwania nowych obiektów kultu. Pozwoli to widzom aktywnie tworzyć własną narrację i konstruować za każdym razem nowy ciąg skojarzeń. Zabieg ten ma na celu odejście od zwykłego linearnego i pasywnego oglądu filmów.

Wokół audiowizualnych projekcji pojawi się aranżacja różnych elementów: obiektów, rzeźb, fotografii czy szkiców wykonanych przez artystkę. Będą one nawiązywały do wierzeń i koncepcji XIX wiecznych osadników odnalezionych rzekomo przez Pawełę w osadzie *New Polonia*. Pośród tych prac pojawia się: rzeźba *Untitled/Satan* powstała z obiektów z codziennego otoczenia, szkic *Settlement* przedstawiający wizualizację warszawskiego MDMu połączonego z falansterem i przeniesionego do amerykańskiej Death Valley, fikcyjna gazeta znaleziona rzekomo w Dallas i przekonująca do osiedlenia się w *New Polonia* czy obiekt *Cellular Cosmogony*.

Całokształt ekspozycji wytworzy zrealizowaną z dużym rozmachem złożoną, zróżnicowaną multimedialną przestrzeń, poruszającą się pomiędzy architekturą, filmem, i tradycyjną ekspozycją muzealną, grając z konwencjami i frapując widza.